

Trots op wat we hebben, en er samen nog meer van maken

Wijk bij Duurstede is een gemeente met veel mooie groene plekjes en natuur. Het is echter al meer dan 10 jaar geleden is dat we 2^e werden in de verkiezing van meest groene gemeente van Nederland, en sindsdien heeft het openbaar groen onder druk gestaan. De gemeenteraad heeft zich in meerdere moties uitgesproken voor een betere afstemming bij ontwikkelingsprojecten, voor het kappen met kappen en voor een gemeente die zich aan de eigen beleidsregels zou moeten houden.

Terecht merkten vrijwel alle politieke partijen voor de verkiezingen op dat onze mooie natuur bijdraagt aan het aantrekkelijk zijn van de gemeente, en dat we dit beter zouden moeten uitnutten. We moeten echter niet vergeten dat groen ook belangrijk is voor de biodiversiteit, voor onze gezondheid, voor ons welbevinden en zelfs voor de waarde van onze huizen. Het is dus om meerdere redenen belangrijk dat de gemeente uitdraagt dat het groen waardevol is, en dat we daar zorgvuldig mee om moeten gaan.

Dat is dan ook meteen onze eerste aanbeveling voor een nieuw college. Met alleen aandacht voor recreatie en het economisch gebruik van het groen zijn we er niet.

Verder moet het duidelijk gemaakt worden waar wat kan en waar dus niet. Zonder duidelijke sturing en aandacht verkommeren zelfs op termijn de mooiste stukjes groen en natuur. Het kasteelpark staat er op dit moment slecht voor, omdat er jarenlang te weinig aandacht voor is geweest. Goed dat gemeente duidelijkheid heeft gegeven over het zwemmen rond de Kromme Rijnsoever, maar laten we er met zijn allen voor zorgen dat dit ook mooi stukje natuur blijft.

Zonder diepere betrokkenheid van de inwoners gaat het niet. De gemeente moet daarom haar inwoners enthousiast maken en groene initiatieven omarmen. Vanaf het stadium van beleid- en planontwikkeling tot en met beheer en handhaving, zoals de uitvoering van de bomenverordening, zouden burgers geïnformeerd en betrokken moeten worden. Pas dan krijgen we een groeiende groep inwoners die er echt iets van willen maken.

Het Groenberaad was aangenaam verrast door het gedurfde plan met de watergang in de wijk de Engk. Door het verlaten van de geëigende paden ontstond er een plan wat perfect past in deze wijk met veel appartementen en voorzieningen voor ouderen. Van dit soort plannen willen er graag nog veel meer zien.

Er wordt veel gesproken over burgerparticipatie, en met het groen doen we dit al. Er zijn tientallen vrijwilligers die in de winter wilgen knotten, en in de zomer de klompenpaden onderhouden, de heemtuin die geheel draait op vrijwilligers, de kilometers haag die nu door meer dan 60 vrijwilligers worden onderhouden, bewoners die geheel spontaan een stukje tijdelijke natuur ontwikkelen op het St. Jozefterrein, de jaarlijkse rozenparade in de Muntstraat. Maar wij menen dat hier nog veel meer bij kan.

Op het gebied van onderhoud, de grootste kostenpost, valt er winst te behalen. Wij verbazen ons regelmatig over hoe er gewerkt wordt aan ons groen. Soms lijken bomen onnodig te worden gesnoeid, zoals recent langs de Geerweg, en dan weer worden bomen die het moeilijk hebben compleet over het hoofd gezien. Problemen die in de toekomst mogelijk optreden zouden in een vroeg stadium moeten worden herkend en aangepakt. Dat is veel goedkoper dan later met dure hoogwerkers bomen in toom proberen te houden.

Het Groenberaad bestaat net één jaar, maar we hebben expertise op velerlei gebied, van boomverzorging tot landschapsinrichting, van juridische zaken tot projectmanagement, van ecosystemen met insecten en bijen tot hoe je mensen enthousiast maakt voor de natuur. We bieden dat alles aan, en hopen dat we samen met de gemeente Wijk bij Duurstede groen kunnen houden.

www.vnmw.nl/groenberaad.html

groenberaad@vnmw.nl

Ruud Waltman en Henny Olthof

Stof tot nadenken

Wijk bij Duurstede ligt op een scharnierpunt van Nederlandse landschappen. In een straal van 12 kilometer vinden wij een aantal bijzondere landschappen, en dat is uniek voor Nederland. We hebben het grootste areaal essenhakhout ter wereld, we beschikken over een groot aantal landgoederen en kastelen. We hebben een ontginningsgebied waarvan de perceelindeling en de waterhuishouding al 700 jaar lang bestaat en functioneert in de oorspronkelijk staat. De hoeveelheid kersenvormen hoogstam is heel groot. De uiterwaarden en de Rijn zijn voor motorrijders en wielrenners zeer geliefd. De Kromme Rijn slingert lui door het land.

De natuur is dus zeer divers, en het landschap is zeer afwisselend en arcadisch. Men kan met recht zeggen dat de aanhangers van het idee dat wij rentmeesters zijn van de aarde gelijk hebben gehad. Voor de meeste mensen is dit groen en deze natuur een vanzelfsprekende omstandigheid; immers het is er gewoon en altijd. Het is een geliefd gebied om in te wonen en we vertoeven er graag. Toerisme op het water, wandelen, fietsen en kamperen wordt hier graag gedaan. Daar profiteren veel bedrijven van. Dit eeuwenoude gebied heeft een duurzame waarde.

De twintigste eeuw heeft echter ook ingrijpende veranderingen met zich mee gebracht. Prikkelraad, schaalvergroting, landbouwgif en ruilverkavelingen belemmeren en verminderen de biodiversiteit, maar optimaliseren aan de andere kant de productie voor de agrarische sector. Het landschap ziet er meestal nog wel fraai uit, maar heeft intussen te weinig ecologische aanknopingspunten. Vaak overheerst, ook in de politiek, een consumptieve instelling.

De gemeente, juist in de rol van regiegemeente, zou zorg moeten dragen voor het duurzame karakter van wat er nog is. Nieuwe ontwikkelingen op zijn merites beschouwen en niet automatisch meegaan met de waan van het moment. Dat vraagt een (pro)actieve houding.

De Vereniging Natuur en Milieu is een kleine maar actieve club die bestaat uit mensen die de waarde van wat er is op het gebied van natuur en milieu willen handhaven en waar mogelijk uitbreiden. Daar waar mogelijk willen de leden een intermediair zijn tussen instanties om door onderzoek, overleg, onderhoud en educatie deze waarden te verduurzamen.